



AC-4352-4353

B. Ed. & B. Ed. (Basic) (Sem. II) Examination  
March / April – 2015

- (1) 201 : Thinkers of Education & Indian Society  
(2) Teacher in Emerging Indian Society &  
Nai Talim (Basic)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 50

(1) 201 : Thinkers of Education & Indian Society

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="B. ED. (SEM. 2)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="201 : THINKERS OF EDUCATION &amp; INDIAN SOCIETY"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="2"/>	Section No. (1, 2.....) : <input type="text" value="NIL"/>
	Student's Signature

(૨) અપ્રસ્તુત લખાણના ગુણ કપાશે.

(૩) પ્રશ્નના માર્ક પ્રમાણે જવાબનો વિસ્તાર કરો.

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યોમાં લખો :

૫

- (૧) કયું ચિંતન વિવેકાનંદના શિક્ષણ ચિંતનનો પાયો છે ?  
(૨) ગાંધીજીનો કયો સિદ્ધાંત શિક્ષણ ચિંતનમાં નવો સિદ્ધાંત છે ?  
(૩) વ્યક્તિ વ્યક્તિ વચ્ચેના સંબંધનો અર્થ શો થાય ?  
(૪) સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ શો છે ?  
(૫) રાષ્ટ્રીય એકતા એટલે શું ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં લખો : (ગમે તે ચાર)

૮

- (૧) માણસના મન અને જ્ઞાન વિશે વિવેકાનંદ શું કહે છે ?  
(૨) વ્યક્તિ વ્યક્તિ વચ્ચેના તંદુરસ્ત સંબંધ વિકસાવતા કોઈ પણ ચાર ઘટકો જણાવો.  
(૩) વિવેકાનંદના મતે કેવા પ્રકારનું શિક્ષણ જરૂરી છે ?  
(૪) આર્થિક વિકાસને અસર કરતાં એક મુખ્ય ઘટકની ચર્ચા કરો.  
(૫) 'વંદે માતરમ્' વર્ણિત ભારતમાતાનું વર્ણન કરો.

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨

- (૧) ફોબેલના મતે શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૨) સમાજમાં સંબંધના વિકાસ માટે શિક્ષણ કઈ રીતે મદદ કરે છે ?
- (૩) સમાજમાં કયા પ્રકારના સામાજિક પરિવર્તનની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી ?
- (૪) વિવિધ ધર્મોમાં જોવા મળતી એક સમાન બાબતો વિષે ચર્ચા કરો.

૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૦

- (૧) વિવેકાનંદના મતે શિક્ષણ પદ્ધતિ
- (૨) શિક્ષણમાં આર્થિક રોકાણ
- (૩) શાળેય પ્રવૃત્તિઓ અને સામાજિક પરિવર્તન

૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ૩૫૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં લખો : (ગમે તે એક) ૧૫

- (૧) નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી ગાંધી શિક્ષણ ચિંતનની સવિસ્તર ચર્ચા કરો :
  - અર્થ અને હેતુ
  - અભ્યાસક્રમ
  - વિદ્યાર્થી - શિક્ષક સંબંધ

અથવા

- (૨) રાષ્ટ્રીય ઐક્ય શબ્દ નીચેના સંદર્ભે ચર્ચો :
  - અર્થ
  - અસર કરતાં પરિબળો
  - શાળેય પ્રવૃત્તિઓ.

## ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.  
(2) Marks will be deducted for irrelevant writing.  
(3) Explain the answer as per the marks of the question.

- 1 (a) Answer the following in about one or two sentences only : **5**
- (1) Which philosophy is the basics of Vivekanand's philosophy of education ?
  - (2) Which principle of Gandhiji is a new principle in the philosophy of education ?
  - (3) What is the meaning of relationship between person to person ?
  - (4) What is the meaning of social change ?
  - (5) What is national integration ?
- (b) Answer the following in about 30 - 40 words only : **8**  
(any **four**)
- (1) What does Vivekanand say about man's mind and knowledge ?
  - (2) Mention any four factors promoting healthy individual to individual relation.
  - (3) What kind of education is necessary according to Vivekanand ?
  - (4) Discuss any one major factor affecting economic development.
  - (5) Describe Mother India in the words of Vande Mataram.

(c) Answer any three in about 125 to 150 words only : **12**

- (1) What is education according to Frobel ?
- (2) How does education help to develop relationship in the society ?
- (3) What kind of social change is not expected in the society ?
- (4) Discuss about similarities found in different religions.

**2** Write short notes on any two in about 150-200 words : **10**

- (1) Methods of teaching according to Vivekanand.
- (2) Investment in Education.
- (3) School activities and social change.

**3** Write answer on any one in about 350-400 words : **15**

- (1) Keeping in mind the following points discuss educational philosophy of Gandhiji in details :
  - Meaning and objectives
  - Curriculum
  - Student-teacher relationship

**OR**

- (2) Discuss the term national integration with reference to :
  - Meaning
  - Affecting factors
  - School activities.

## (2) Teacher in Emerging Indian Society & Nai Talim (Basic)

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.  <b>Fillup strictly the details of signs on your answer book.</b></p> <p>Name of the Examination :</p> <p>☛ <b>B. ED. (BASIC) (SEM. 2)</b></p> <p>Name of the Subject :</p> <p>☛ <b>TEACHER IN EMERGING INDIAN SOCIETY &amp; NAITALIM (BASIC)</b></p> <p>☛ Subject Code No. : <b>4 3 5 3</b> ☛ Section No. (1, 2,.....) : <b>NIL</b></p>	<p>Seat No. :</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>Student's Signature</p> </div>						

(૨) અપ્રસ્તુત લખાણના ગુણ કપાશે.

(૩) પ્રશ્નના માર્ક પ્રમાણે જવાબનો વિસ્તાર કરો.

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.) ૫

- (૧) તમારા મત મુજબ ઘર એટલે શું ?
- (૨) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા એટલે શું ?
- (૩) મોન્ટેસરીનું પૂરું નામ શું હતું ?
- (૪) ફોબેલનો જન્મ કયા વર્ષે થયો હતો ?
- (૫) યશપાલ કમિટીનો રિપોર્ટ કેટલા પાનાનો હતો ?

(બ) નીચેના ચાર પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં લખો : ૮

- (૧) સમાજમાં બાળક કોની કોની પાસેથી શીખે છે ?
- (૨) કિન્ડર ગાર્ટન પદ્ધતિના બે લાભ લખો.
- (૩) સમવાય શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૪) વૈશ્વિકીકરણની શાળા પરની બે અસર લખો.
- (૫) તમારા મતે ૨૧મી સદીનો વિદ્યાર્થી કેવો હશે ?

(ક) નીચેના ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : ૧૨

- (૧) પ્રાચીન શિક્ષણ અને આધુનિક શિક્ષણનો ભેદ જણાવો.
- (૨) મોન્ટેસરી શિક્ષણની વિશેષતાઓ લખો.
- (૩) સ્વામી વિવેકાનંદના મતે શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ લખો.
- (૪) શાંતકાંતિના અગ્રદૂત તરીકે શિક્ષકની ભૂમિકા શું છે ?

- ૨ નીચેના ગમે તે બે વિશે ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦
- (૧) શાંતક્રાંતિ અને શાળા
- (૨) કિન્ડર ગાર્ટન પદ્ધતિની વિશેષતાઓ
- (૩) ફ્રોબેલની શિક્ષણ પદ્ધતિ.
- ૩ નીચેના ગમે તે એક પ્રશ્નનો ૩૫૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : ૧૫
- (૧) “બાળક માટે સ્વાયત સંસ્થાઓ શિક્ષણ આપનારું મહત્ત્વનું ઘટક છે.”  
- વિધાન સમજાવી ઘર, સમાજના શિક્ષણમાં યોગદાનને વિસ્તારથી સમજાવો.
- (૨) આધુનિકીકરણ શિક્ષણ પર કેવી અસર કરે છે તે જણાવી યશપાલ કમિટીના રિપોર્ટની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

## ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.  
(2) Marks will be deducted for irrelevant writing.  
(3) Explain the answer as per the marks of the question.
- 1 (a) Answer in one sentence of the following questions : 5  
(all questions are compulsory)
- (1) What do you mean by house ?  
(2) What is the self Institution ?  
(3) What is the full name of montesory ?  
(4) When did year in Frobel born ?  
(5) How many pages were in Yashpal Committee ?
- (b) Answer in 30 to 40 words of following questions : 8  
(any four)
- (1) From whose do the child learn in the society ?  
(2) Write any two advantages of kindergarten method.  
(3) What is Integral method of education.  
(4) Write any two impact of Globalization on school.  
(5) How is the student of 21<sup>th</sup> Century according you ?

- (c) Answer in 125 to 150 words the following questions : **12**  
(any three)
- (1) Different between ancient education and modern education.
  - (2) Write characteristics method of montesory education.
  - (3) Write curriculum of education according to Swami Vivekanand.
  - (4) The role of teacher as a peace revolution.
- 2** Write short notes in 150 to 200 words of the following questions : (any **two**) **10**
- (1) The peace revolution and school
  - (2) The characteristics of kindergarten method
  - (3) The Education method of Frobel.
- 3** Write answer of the following questions in about 350 to 400 words : (any one) **15**
- (1) Self finance Institute is an important things to give the education for child. Explain the sentences and given the brief explanation of house and society in Education.
  - (2) Explain the impact of modernization on education and explain the implication of Yashpal Committee.
-